

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo**

Elmedin Konaković

Opšte stanje u Kantonu Sarajevo

Stanje u kojem se nalazi Kanton Sarajevo ne možemo nazvati zadovoljavajućim. Izgubljeno je povjerenje u ljude koji vode procese i koji se bave politikom - korupcija, kriminal i nepotizam osnovni su problemi društva. Izražena je visoka stopa nezaposlenosti, posebno mladih obrazovanih ljudi. Nagomilani su problemi u sferi komunalne privrede, redukcije vode, prisutna stalna opasnost od obustave isporuke gasa i javnog gradskog prijevoza, aktuelan je problem pasa lualica. Nedefinisan je odnos ekonomske cijene pružanja usluga i subvencija za određena zakonom utvrđena prava.

Tužbe po kolektivnim ugovorima budžetskih korisnika i ostale tužbe velika su opasnost za ekonomsku stabilnost Kantona Sarajevo.

Sigurnosni sistem, od pronalaska počinitelaca krivičnih djela do njihovog procesuiranja i kažnjavanja, ne zadovoljava standarde potrebne za siguran život naših građana. Posebno je neefikasan sistem u borbi protiv privrednog kriminala i korupcije u javnoj upravi.

Konstantno je prisutna siva ekonomija, crno tržište rada i nelegalna konkurencija. Nedovoljan je broj malih i srednjih preduzeća u odnosu na evropske standarde. Ne postoje jasne vizije za razvoj Sarajeva kao turističke destinacije sa svim svojim geografskim, historijskim i prednostima u prirodnim resursima, posebno za razvoj zimskog turizma.

Administracija je detektirana kao izuzetno spora, posebno u segmentu podrške razvojnim projektima i investicijama kao i u poslovima registracije i pokretanja novih poslovnih subjekata.

Neadekvatan je status boračke populacije i šehidskih porodica jer im se vrlo često uskraćuju zakonom garantovana prava.

Sistem pružanja zdravstvenih usluga je uslovljen nejasnim definisanjem funkcija ustanova u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj zdravstvenoj zaštiti kao i nedefinisanim statusom privatnih ustanova u zdravstvu. Esencijalna lista lijekova je izuzetno skupa, posebno jer prava proistekla iz nje konzumiraju i građani koji ne žive u Kantonu Sarajevo. Evidentan je nedostatak osnovnih sredstava za rad u zdravstvenim ustanovama, dok se istovremeno nabavljaju skupi aparati koji skoro ni ne koristimo.

Integracija Univerziteta u Sarajevu (UNSA) je nedovršena, nejasan je njegov ekonomski status, zbog čega je evidentan loš status dijela profesora i asistenata na pojedinim fakultetima unutar UNSA te neusklađena upisna politika sa potrebama tržišta rada. Problematičan je i status nastavnika, profesora i direktora u osnovnom i srednjem obrazovanju, prisutni su problemi vezani za njihove tužbe, dugovanja za javne nabavke i sopstvene prihode. Nejasan je status Prosvjetno-pedagoškog zavoda, obimni su nastavni programi, posebno kod osnovaca, zbog čega se u javnosti stalno pominju preteške školske torbe.

Nedovoljna je zaštita penzionera, a ne postoje projekti za lakše i zdravo starenje.

Akumuliran je deficit u Budžetu KS iz prethodnih godina, a u isto vrijeme se iz godine u godinu povećaju dugovi preduzeća, čiji je osnivač Kanton.

Stalne su promjene u primjeni Zakona o raspodjeli javnih prihoda Federacije Bosne i Hercegovine sa tendencijama smanjivanja prihoda koji se vraćaju Kantonu Sarajevo, a koja je eskalirala zahtjevima za ukidanje Poundera 2.

Nejasne su nadležnosti u dijelu presude Ustavnog suda BiH o donošenju Zakona o lokalnoj samoupravi.

PRIMARNI CILJEVI VLADE KANTONA SARAJEVO – OPŠTI DIO

Nakon detektovanja najvećih problema u Kantonu Sarajevo, zadatak Vlade Kantona Sarajevo je da u aktuelnom trenutku koristeći sva raspoloživa sredstva, šanse i resurse zaustavi dalju eroziju i pokrene pozitivne procese u dijelu privrede, posebno njenih nekoliko grana. Primarno u turizmu, metalnoj industriji, IT sektoru jer se u ovim oblastima na godišnjem nivou u Kantonu Sarajevo bilježi porast zapošljavanja i BDP-a.

Jedan od bitnih prioriteta Vlade KS bit će zaštita domaćih kompanija i proizvoda, ambijenta za njihov razvoj i pozicioniranje kao i stvaranje povoljnijih uvjeta za plasmana njihovih proizvoda.

Važno je osvrnuti se i na politički ambijent, kao važnu pretpostavku za stabilnost Kantona Sarajevo. Očekuje nas rasprava o izmjenama Zakona o raspodjeli javnih prihoda na nivou Federacije BiH. Bitno je da svi zajedno, kao što smo to uradili na Hitnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo posvećenoj ovoj problematici, nastavimo proces koji će ovaj zakon dovesti u realne okvire sa parametrima koji se u cijelom svijetu koriste. Ne smijemo dozvoliti da Kanton Sarajevo koji na jedinstveni račun trezora uplaćuje četvrtinu od ubranih sredstava ili blizu 1,3 milijarde KM u raspodjeli dobije nazad samo pet posto od ukupne sume, što u novčanim sredstvima iznosi oko 220 miliona KM. Ovaj primjer zajedničkog djelovanja svih političkih subjekata u Kantonu Sarajevo, svih zastupnika jedinstvenog stava, gradićemo i u drugim za Kanton Sarajevo bitnim procesima. Pozivamo i poziciju i opoziciju da kvalitetnim prijedlozima popravljamo stanje u društvu a naše političke animozitete ostavimo po strani. Vlada će biti jednako otvorena prema svim političkim subjektima i zastupnicima kao što će, bez razlike, zaustavljati sve negativne procese, bez obzira ko ih vodi - stranačke kolege ili pak neko drugi.

Od nas se očekuje da prekinemo praksu političkih prepucavanja i interesa jer ništa dobrog nisu donijeli građanima Kantona Sarajevo, Federacije Bosne i Hercegovine i naše države Bosne i Hercegovine.

Pozitivne poruke koje je naša zemlja napokon dobila iz Brisela, pružena ruka Evropske unije kroz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, još su jedan pozitivan aspekt i mogućnost da, koristeći tu priliku, ekonomiju naše zemlje pokrenemo u pozitivnom pravcu.

Prednosti ovog Sporazuma za Kanton Sarajevo, odnosno njegove građane i institucije očekuju se kroz:

- Približavanje standarda EU za unapređenje kvaliteta proizvoda, što će dovesti do veće konkurentnosti bosanskohercegovačkih proizvoda i privatnog sektora;
- Postepeno uvođenje viših standarda zaštite potrošača, što će implicirati povećanu sigurnost bh. potrošača;
- Veću konkurentnost na tržištu, što će potencijalno pridonijeti snižavanju cijena i većeg izbora robe i usluga za građane BiH;
- Bolje predvidljivo poslovno okruženje zbog postepenog približavanja EU zakonima i standardima, što će doprinijeti većoj sigurnosti i povjerenju za domaće i strane ulagače;
- Veću učinkovitost institucija;
- Napredak na glavnim pitanjima, kao što je smanjenje stope teških krivičnih djela i korupcije, promovisanje reforme visokog obrazovanja, razvoj demokratije i poštivanje ljudskih prava, promovisanje nezavisnosti medija i unapređenje svih oblika transportne infrastrukture.

Osim političkih subjekata, potpuno otvoren kanal komunikacije ostvarićemo sa građanima Kantona, posebno sa sindikatima koji su sastavni dio sistema i od kojih očekujemo puno razumijevanje za procese, zajednički i objektivan pristup rješavanju problema, svjesni činjenice da nas lični i isključivi interesi mogu odvesti u situacije koje nemaju pozitivan epilog ni za koga. Ova Vlada želi da promijeni život građana na bolje, da naš kanton učini boljim mjestom za život, u kojem će naša djeca i djeca naše djece željeti da u njemu odrastaju, rade i ostaju.

Početak priče o pozitivnim reformama mora krenuti iz Vlade sa ličnim primjerima premijera i resornih ministara koji se odnose na racionalizaciju troškova, uštede na svim budžetskim stavkama te transparentnost u radu.

Naši imovinski kartoni, porijeklo imovine, ostale informacije koje govore o kredibilitetu koji je potreban za vođenje reformskih procesa treba da budu u svakom trenutku dostupni javnosti.

Prema tome, **PRAVDA, BESKOMPROMISNA BORBA PROTIV KORUPCIJE I KRIMINALA, TRANSPARENTNOST, OBJEKTIVAN PRISTUP RJEŠAVANJU PROBLEMA, JAVNI INTERES I INTERES GRAĐANA PRIJE LIČNIH I STRANAČKIH INTERESA, KONTINUIRANA PODRŠKA PROCESIMA KOJI**

PROIZVODE NOVE VRIJEDNOSTI ključne su riječi ovog ekspozea i opšte smjernice za rad Vlade Kantona Sarajevo u mandatu 2014-2018. godine.

Pred nama su teški zadaci i bolni rezovi kojih svi zajedno moramo podnijeti. Ono što možemo obećati je da će ova Vlada naporno raditi kako bi sve postavljene zadatke ispunila i provela u praksi. I uvijek ćemo govoriti istinu i samo istinu, ma kakva ona bila.

PRIJEDLOZI MJERA - OPŠTI I MJERE PO MINISTARSTVIMA

Opšte mjere

Poznat je stav da su budžetski korisnici Kantona Sarajevo postali sami sebi svrha, a kako bi se takvo stanje promijenilo neophodno je:

- Povećati nadzor i nastaviti racionalizaciju korištenja budžetskih sredstava;
- Izvršiti analizu racionalnosti i opravdanosti tekućih transfera;
- Donijeti zakon o konsolidaciji komunalne privrede;
- Izvršiti analizu racionalnosti i opravdanosti ugovorenih i drugih posebnih usluga;
- Reducirati broj uposlenih u skladu sa standardima i normativima;
- Donijeti zakone o materijalno-finansijskom poslovanju za obrazovanje i kulturu;
- Hitno izmijeniti kolektivne ugovore i usaglasiti ih sa zakonima;
- Trezorskim poslovanjem obuhvatiti sve budžetske korisnike;

Jedino razvojem privredne aktivnosti, povećanjem zaposlenosti i efikasnijom naplatom javnih prihoda, možemo doći do stabilnog i razvojnog budžeta.

Jednostavno, cilj ove Vlade bit će smanjenje troškova i povećanje prihoda, ustvari osiguranje više novca koji ćemo ulagati u stvaranje novih radnih mjesta, podizanje životnog standarda naših stanovnika, u obrazovanje, zdravstvo, kulturu, nauku i naravno infrastrukturu.

Vlada kao primjer poduzet će:

- Uštede na svim budžetskim pozicijama počevši od troškova reprezentacije, reorganizacije i smanjenja voznog parka, smanjenja telefonskih računa, ograničavanja troškova za službena putovanja;
- Integraciju procesa javnih nabavki;
- Integraciju i okrupnjivanje javnih ustanova;

- Ukidanje naknada za poslove koji se obavljaju u toku radnog vremena, osim nekoliko specifičnih;
- Formirati vladine i skupštinske komisije za kontrolu javne potrošnje, tenderskih postupaka i utroška sredstava;
- Usvojiti i provesti mjere za stimulaciju rasta poreza koji pripadaju KS, kao što su porezi na dobit, imovinu i dohodak;
- Uvesti kontrole ubiranja neporeznih prihoda - sudskih i administrativnih taksu te namjenskih prihoda - naknada za šume, vode, okoliš, pretvaranje zemljišta, parkirališta, civilne zaštite.

Ostvarivat ćemo maksimalnu saradnju sa Federalnom vladom posebno u oblastima u kojima nam se nadležnosti preklapaju. Vodit ćemo računa o svim ciljevima i mjerama koje će biti sadržane u Programu rada Federalne vlade. S druge strane, intenzivno ćemo sarađivati i sa nižim nivoima vlasti - Gradom Sarajevo i svih devet općina u Kantonu Sarajevo te koordinirati sve svoje aktivnosti kako bi udruženim snagama stvorili povoljniji ambijent življenja, poželjan za ulaganje domaćih, ali i stranih investitora. Jer u našem je zajedničkom interesu, prije svega, ekonomski oporavak, ali ne samo ekonomski nego i socijalni i kulturni i svaki drugi, jer prvi nema smisla ukoliko ga ne prate i svi ostali.

ALATI ZA UPRAVLJANJE SISTEMOM

Vlada Kantona Sarajevo u realizacija ideja i mjera, osim onog dijela ljudskih resursa kojim raspolaže, ima na raspolaganju i institucije koje treba da doprinesu kontroli realizacije svih do sada provedenih projekata i utroška budžetskih sredstava, ali i onih budućih.

Za mjere i kontrolu njihovog provođenja, država, često i naš kanton, ne koriste sve institucije kao alat za kontrolu a često i ne postoji sinhronizacija i koordinacija u radu, posebno izražena između institucija različitih nivoa vlasti.

Zato ih upravo u ovom ekspozeu navedimo a tokom našeg rada stalno ćemo ih imati na umu. U pitanju su: Uprava za indirektno oporezivanje, Sektor za poreze Uprave za indirektno oporezivanje, Odsjek za reviziju i kontrolu, Odsjek za kontrolu velikih poreznih obveznika, Porezna uprava FBiH, Sektor za inspekcijnski nadzor, obavještavanje i istrage, Kantonalna uprava za inspekcijnske poslove, Inspektorati (Poljoprivredne, vodne i šumarske inspekcije, veterinarske inspekcije, urbanističko-građevinske, ekološke i komunalne, tehnološke inspekcije, tržišno turističke inspekcije, inspekcije rada i zaštite na radu, socijalne zaštite, sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, saobraćajne i cestovne inspekcije i dr.), Budžetska inspekcija Kantona Sarajevo, Finansijska inspekcija, SIPA, OSA te Granična policija.

U nastavku ćemo posmatrajući svako od 12 ministarstava koji čine Vladu Kantona Sarajevo kroz prijedlog posebnih mjera definisati neophodne procese i prioritete u njihovom radu.

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA

Primjer Finske, poznat kao sistem u kojem su najbolje plate u obrazovanju, treba biti naš cilj.

Kao što smo u ocjenama opšteg stanja konstatovali da status nastavnika, profesora, direktora u obrazovanju nije na nivou na kojem se nalaze njihove kolege u razvijenim evropskim zemljama, fokus će biti na poboljšanju njihovog radno-pravnog i materijalnog statusa i uslova za rad a sve u svrhu kvalitetnijeg procesa obrazovanja za naše učenike i studente.

Pravci djelovanja u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju su:

- Povećati broj djece uključene u predškolsko obrazovanje, unaprijediti efikasnost rada i kvalificiranost kadra za rad sa predškolskim uzrastom;
- Izvršiti reformu udžbeničke politike po modelu „jedan predmet - jedan udžbenik“;
- Kreirati upisne politike u skladu sa zahtjevima tržišta rada;
- Izmjeniti Zakon o srednjem obrazovanju kako bi se omogućila implementacija državne mature i njena primjena u školskoj 2016/2017. godini;
- Izvršiti reviziju svih podzakonskih akata koji tretiraju osnovno i srednje obrazovanje;
- Riješiti problem tužbi uposlenika u obrazovanju prema Kantonu podnesene zbog kršenja Kolektivnog ugovora te zaustaviti dalja utuživanja donošenjem adekvatnih zakonskih propisa;
- Stvarati optimalne uslove za školovanje djece sa poteškoćama u razvoju;
- Stvarati zakonske i stručne pretpostavke za rad Prosvjetno-pedagoškog zavoda kao nosioca implementacije programskih ciljeva i realizatora reformi zajedno sa Ministarstvom;
- Omogućiti pojačan nadzor i brigu o zdravlju djece u predškolskim i školskim ustanovama u saradnji sa Ministarstvom zdravstva;
- Uvesti treći sat fizičkog vaspitanja odnosno tjelesnog odgoja;

Pravci djelovanja u oblastima visokog obrazovanja i nauke su:

- Posmatranje studenta kao primarnog interesa;
- Donošenje zakon o studentskom standardu;

- Usvajanje zakonske regulative koja će obezbijediti jedinstvenu upisnu politiku u svim visokoškolskim ustanovama sa uvažavanjem državne mature u srednjim školama te biti usaglašena sa potrebama tržišta rada s ciljem sprečavanja hiperprodukcije kadrova;
- Omogućavanje akreditiranja studijskih programa UNSA i doktorskih studija u skladu sa najboljim evropskim standardima i iskustvima a sve u cilju zadržavanja leaderske pozicije UNSA u BiH, ali i njegovom napredovanju na ljestvici svjetskih univerziteta;
- Obezbeđivanje pune akademske autonomije UNSA te istovremeno upotpunosti završiti proces integracije UNSA u njegovom ekonomskom dijelu funkcionisanja;
- Osnivanje Fonda za nauku u Kantonu Sarajevo u cilju dugoročnog rješavanja problema finansiranja nauke u KS, izrade naučnih projekata i doktorskih studija dobitnicima Zlatne značke UNSA;
- Povezivanje nauke sa privredom;
- Uvođenje nastavno-naučnih programa koji prate nekoliko segmenata razvoja Kantona Sarajevo, s posebnim akcentom na turizam, IT sektor i edukaciju vezanu za pripremu i pisanje projekata kojim bi se apliciralo na sredstva evropskih fondova, u prvom redu IPA fondova;

MINISTARSTVO FINANSIJA

Pravci djelovanja su:

- Izrada analize te izmjene i dopune svih zakona i podzakonskih akata kojim su regulisana parafiskalna opterećenja u KS, prije svega Zakona o komunalnim taksama, Zakona o administrativnim taksama te Zakona o sudskim taksama;
- Sanacija i konsolidacija budžeta, smanjenje troškova voznog parka, reprezentacije, putnih troškova i drugih rashoda;

Na osnovu dostupnih analiza na nivou BiH, očekivani rast nominalnog bruto domaćeg proizvoda (BDP) u 2015. godini je 2,5 posto. Kada se takav nominalni rast koriguje stopom inflacije koja će prema očekivanjima iznositi do jedan posto u ovoj godini, proizlazi da će se u BiH tokom ove godine dogoditi blagi realni ekonomski rast u iznosu od oko 1,5 do dva posto. U tom smislu i dalje se očekuje da Kanton Sarajevo u ukupnom BDP-u Federacije BiH učestvuje sa iznosom od preko šest milijardi KM, odnosno više od jedne trećine ili gotovo 25 posto BDP, posmatrano na nivou BiH, a prema podacima iz ranijih godina.

Prema dostupnim pokazateljima i projekcijama na nivou FBiH i BiH te projekcije trendova makroekonomskih pokazatelja u širem okruženju, prvenstveno u EU, očekuje se funkcionisanje svih nivoa vlasti, uključujući i KS, u ograničenim budžetskim okvirima.

Projicirani rast lične potrošnje, koja u najvećoj mjeri utiče na domaću potražnju, u FBiH za ovu godinu iznosi nedovoljnih jedan posto.

Obzirom na blagi očekivani rast BDP u narednom periodu, jedan od glavnih zadataka Ministarstva finansija će biti održavanje stabilnosti finansijskog sistema i poštivanje budžetske ravnoteže. Preduslov za ostvarenje tog zadatka je racionalizacija javne potrošnje kod svih budžetskih korisnika. S tim u vezi, insistirat će se na tome da budžetski zahtjevi od strane budžetskih korisnika budu detaljno obrazloženi kako bi se nadležno Ministarstvo i Vlada mogli odrediti prema njima te efikasno rasporedili ograničena budžetska sredstva.

Samo efikasno upravljanje i efektivna javna potrošnja će omogućiti u kratkom roku kontrolu akumuliranog deficita, stabilnost ukupnog javnog duga te poboljšanje tih parametara gledajući srednjoročno.

U pogledu javnih prihoda Ministarstvo finansija će zagovarati i provoditi politiku poštivanja fiskalne discipline sa naglaskom na eliminisanje svih oblika izbjegavanja plaćanja poreza i rada u sivoj zoni tržišta. Time će se doprinijeti suzbijanju nelojalne konkurencije i ozdravljenju poslovnih subjekata u Kantonu Sarajevo. U sinergiji sa ostalim ministarstvima će se, u mjeri u kojoj je to moguće, raditi na pojednostavljivanju administrativnih postupaka i poboljšanju ukupne poslovne klime. Očekivati je da rezultat takvih nastojanja Vlade u srednjem roku bude dinamiziranje privrednih aktivnosti što bi omogućilo stabilne javne prihode, sa jedne, i doprinos budžetskoj ravnoteži, sa druge strane.

Ministarstvo finansija će u okviru svojih nadležnosti biti otvoreno za realizaciju prijedloga i projekata koji mogu doprinijeti naprijed navedenim zadaćama. S tim u vezi, Ministarstvo će koristiti dobra iskustva viših nivoa vlasti i uključiti se u sve aktivnosti koje se provode u cijeloj Bosni i Hercegovini te omogućiti obuku i dodatno usavršavanje ljudskih resursa sa kojima trenutno raspolaže.

Ministarstvo finansija će obavljati upravne i stručne poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i drugim propisima koji se nalaze u nadležnosti Kantona Sarajevo u oblasti budžeta i fiskalnog sistema, servisiranja duga, kreditiranja i razvoja trezorskog poslovanja te inspekcijskog nadzora nad korištenjem sredstava budžeta KS.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

Zdravstveni sistem u Kantonu Sarajevo je organiziran u 13 zdravstvenih ustanova:

1. DOM ZDRAVLJA KS
2. HITNA POMOĆ KS
3. JU ZAVOD ZA ZAŠTITU ŽENA I MATERINSTVA KS
4. JU ZAVOD ZA MEDICINU RADA
5. PSIHIJATRIJSKA BOLNICA SARAJEVO
6. JU ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KS
7. JU ZAVOD ZA SPORTSKU MEDICINU KS
8. JU ZAVOD ZA ALKOHOLIZAM I DRUGE TOKSIKOMANIJE

9. JU ZAVOD ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA STUDENATA UNIVERZITETA SARAJEVO
10. JU ZAVOD ZA ZAŠTITU UPOSLENIKA MUP-a
11. JU APOTEKE
12. OPĆA BOLNICA
13. KCUS

-
- **KANTONALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA**
 - **Zavod zdravstvenog osiguranja KS sa sedam komisija i timova te njegov Upravni odbor**
-

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo finansira rad navedenih ustanova sredstvima u iznosu od oko 350 miliona KM na godišnjem nivou.

S obzirom na izrazito visoke troškove i koštanje esencijalnih lista neophodno je provesti duboku reformu zdravstvenog sistema u cilju poboljšanja tretmana bolesnika ali i unapređenja zadovoljstva uposlenika u zdravstvenim institucijama. Potrebno je utvrditi tačan broj uposlenika i njihove profile sa preciznim podacima i odgovorima na pitanja koliko imamo ljekara i kojih specijalnosti i subspecijalnosti, koliko imamo medicinskih sestara i tehničara te njihove stručne profiliranosti, koliko imamo nemedicinskog kadra i kojih kvalifikacija. Također je potrebno paralelno snimiti prostor i opremu kojom raspolažu te zakonski utvrditi radno vrijeme svake zdravstvene ustanove.

U procesu racionalizacije izvršiti spajanje, to jeste fuziju, zdravstvenih ustanova koje su kompatibilne u smislu unapređenog i kvalitetnijeg zdravstvenog funkcionisanja.

Na upravne i nadzorne odbore ovih 13 ustanova godišnje se troši oko 2,5 miliona KM, pa bi se predloženom fuzijom ovih organa upravljajući:

- Poboljšao kvalitet zdravstvene usluge;
- Smanjili troškovi za upravu i režije;
- Otvorila mogućnost da oslobođeni prostori budu ekonomski isplativi i novi izvori prihoda;

STRATEGIJA DJELOVANJA

Strateški gledano bilo bi neophodno raditi na centralnom registru bolesti koji bi dao tačne podatke o vrstama bolesti od kojih obolijeva populacija u KS. Time bi bilo omogućeno razraditi programe prevencije najčešćih bolesti kao što su ginekološki karcinomi, karcinom dojke, karcinom prostate, kolorektalni karcinom, karcinom želuca i karcinom pluća. U skladu sa navedenim trebalo bi kontinuirano provoditi projekte edukacije zdravstvenog kadra te ga usmjeravati na specijalizacije iz oblasti koje tretiraju najzastupljenija oboljenja.

Također je neophodno izvršiti reviziju esencijalne liste lijekova i upotpunosti preći na generičke nazive. Za hronične bolesti nabavljati i dijeliti lijekove koji ne moraju biti u originalnoj skupoj ambalaži te izdavati tačno određenu količinu lijekova koja je propisana od ljekara u rinfuzi pa pakovati u obične flašice, naravno sve praćeno njihovim bar kodom.

Sa ovih nekoliko prijedloga može se napraviti velika ušteda u postojećem stanju, čime bi se omogućilo oslobađanje značajnog dijela materijalnih sredstava koja bi mogli iskoristiti za kvalitetniju edukaciju osoblja i adekvatno održavanje postojeće i nabavku nove opreme za rad, kao i plaćanje zdravstvenih radnika.

Neophodno je nakon sačinjene adekvatne stručne analize izvršiti i konsolidaciju područja medicine rada. Isto tako, potrebno je primjeniti jedinstvene metodologije kojim se bliže utvrđuju mjerila za zaključivanje ugovora između Zavoda zdravstvenog osiguranja i javnih ustanova. Važno je uspostaviti sanacijske programe za zdravstvene ustanove koje se nalaze u gubicima.

Prioritet je, također, zaustavljanje i prestanak izdvajanja sredstava za kapitalne investicije u zdravstvu iz sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja KS.

Značajno je i definisati statusa privatnog sektora u zdravstvu, jer bi njihovim adekvatnim uvođenjem u zdravstveni sistem značajno unaprijedili rad onih područja kao što su medicinska dijagnostika u kojima danas postoje duge liste čekanja. Uz ovo, važno je pravno definisati status ljekara koji rade u oba sektora.

Bitno je unaprijediti i poboljšati sistem upućivanja pacijenata između primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo, odnosno pojednostaviti tzv. „PUT PACIJENTA“.

Jedan od zadataka ovog ministarstva je i donošenje Master plana razvoja bolničke zdravstvene zaštite u KS.

Posljednjih godina u porastu je broj osoba počinitelja različitih prekršajnih i krivičnih djela, kod kojih je utvrđeno da boluju od nekog mentalnog poremećaja a kojima je sud izrekao mjeru sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi jer je vještačenjem utvrđeno da su u trenutku počinjenja krivičnog djela bili neuračunljivi i bitno smanjeno uračunljivi. Ali u Kantonu Sarajevo ne postoji ustanova za adekvatno zbrinjavanje odnosno čuvanje, liječenje i rehabilitaciju duševno poremećenih osoba počinitelja krivičnih djela, a postojeće zdravstvene ustanove nisu ni kadrovski ni prostorno osposobljene za ovakvu namjenu. Također u istim nema mogućnosti za primjenu specifičnih programa njihovog liječenja i rehabilitacije. Pošto koncept liječenja navedene kategorije osoba sa duševnim smetnjama još uvijek nije moguće sprovesti u zato adaptiranoj ustanovi na Sokocu u RS, a problem vremenom raste i postaje sve veći, mišljenja smo da je neophodno formirati specijaliziranu ustanovu za smještaj osoba kojima je uz psihijatrijsko liječenje neophodno i čuvanje za period izrečene sudske presude a poznato nam je da zato postoje i kvalitetno pripremljena rješenja. Podsjećamo da su BiH i entiteti potpisali Sporazum o smještaju i naknadi troškova za izvršenje mjera sigurnosti izrečenih u krivičnom postupku i u drugom postupku u kojem se izriče mjera liječenja i on predstavlja pravni osnov za osnivanje i stavljanje u funkciju Zavoda za forenzičku psihijatriju Sokolac, a koji još uvijek nije otvoren. Bez obzira na ovaj sporazum i mogućnost rješavanja problema forenzičkog tretmana na državnom nivou, bilo bi opravdano, cijeneći objektivne pokazatelje, pristupiti i formiranju Forenzičke psihijatrijske ustanove i na nivou Kantona Sarajevo i tako trajno riješiti ovaj aktuelni sudsko-medicinski problem. Formiranjem ovako zamišljene ustanove, obezbijedilo bi se novo zapošljavanje, iskoristili do sada ne iskorišteni kapaciteti JU Psihijatrijske bolnice Kantona Sarajevo, kvalitetnije zbrinjavanje navedne kategorije osoba sa duševnim smetnjama i na kraju stvorila mogućnost obrazovanja i razvoja ove ipak specifične zdravstvene djelatnosti kao i značajnih novčanih ušteda, a omogućilo bi se pružanja usluga i za ostale

kantone čime bi se ostvario priliv dodatnih novčanih sredstava. Ovdje treba napomenuti da naša država još uvijek nije stvorila uslove kako bi se mogle u praksi dosljedno primjenjivati usvojene konvencije o ljudskim pravima, iako je potpisnik istih, radi čega je sada u situaciji da, po presudama Suda za ljudska prava u Strazburu, plaća višestruke i dosta visoke kazne i odštetne sume.

MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE I INFRASTRUKTURE

U oblastima komunalne djelatnosti, komunalne privrede i infrastrukture, gdje sa danom imenovanja ove Vlade počinje egzistirati novo ministarstvo i to: Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture, možemo konstatovati da stanje nije na zadovoljavajućem nivou, čak šta više možemo reći da je stanje alarmantno. U pojedinim oblastima dovedeno je u pitanje obavljanje nekih od komunalnih djelatnosti koje predstavljaju osnov za normalno funkcionisanje i odvijanje života građana i poslovanja privrednih subjekata na području Kantona Sarajevo.

Sanacija stanja u komunalnoj privredi

Zbog teškog finansijskog stanja u dijelu koji se odnosi na finansiranje snabdijevanja prirodnim gasom i toplotnom energijom, kao jedno od prioritetnih pitanja ove Vlade bit će rješavanje pitanja dugovanja koja postoje od strane KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo prema KJKP „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo kao i rješavanje pitanja dugovanja KJKP „Sarajevogas“ d.o.o. Sarajevo prema „BH-Gas“-u d.o.o. Sarajevo za isporučeni prirodni gas.

Rješavanjem ovog pitanja znači da je konačno potrebno krenuti sa uspostavljanjem modela finansijskog poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća paralelno na ekonomskoj i socijalnoj osnovi uz racionalnu organizaciju i smanjenje troškova poslovanja u ovim preduzećima. Ovo znači da je neophodno da se za djelatnosti individualne komunalne potrošnje, a pogotovo za djelatnosti koje se odnose na snabdijevanje prirodnim gasom i toplotnom energijom uspostavi i uvede tarifni sistem, kao osnova za naplatu komunalne usluge sa stvarnom ekonomskom cijenom koštanja, te na taj način zaustavi trend povećanja duga koji je postao konstanta već duži niz godina.

U cilju sanacije narušenog poslovnog stanja u navedenim preduzećima, ali i u svim ostalim koja su iskazala gubitak u poslovanju zbog utvrđivanja niže cijene koštanja u odnosu na stvarnu cijenu koštanja usluge, kao sljedeću mjeru neophodno je donijeti propis kojim će se predvidjeti način sanacije i konsolidacije komunalnih preduzeća. Sve ovo potrebno je poduzeti kako bi se komunalna privreda u Kantonu Sarajevo stavila na zdrave osnove i omogućilo komunalnim preduzećima da nesmetano i kvalitetno pružaju komunalnu uslugu krajnjem korisniku, odnosno svim građanima Kantona Sarajevo.

Kapitalni projekti

Kada su u pitanju kapitalni projekti u oblasti komunalne privrede i infrastrukture, Vlada Kantona Sarajevo će nastaviti realizaciju projekta obnove i rekonstrukcije prečištača otpadnih voda „Butila“, kako bi on bio pušten u funkciju krajem ove godine, odnosno najkasnije početkom naredne godine.

Također, jedan od prioritetnijih kapitalnih projekata u ovom ministarstvu bit će izgradnja i rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže, što podrazumijeva promptno započinjanje nove procedure i pregovora sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) ili nekom sličnom međunarodnom finansijskom institucijom. To je potrebno radi obezbjeđivanja povoljnih kreditnih aranžmana iz kojih bi se vršila sanacija i rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže s ciljem smanjenja velikog gubitka vode u postojećoj značajno oštećenoj vodovodnoj mreži, gdje gubici vode trenutno iznose više od 70 posto. Sanacija i rekonstrukcija vodovodne mreže ujedno će i podrazumijevati zamjenu postojećih azbestnih cijevi sa cijevima koje su ekološki prihvatljive.

Kontinuirano će se tokom mandata ove Vlade obezbjeđivati sredstva iz vodnih naknada i u saradnji sa općinama sa područja Kantona Sarajevo i ista usmjeravati na izgradnju nove vodovodne i kanalizacione mreže u naseljenim dijelovima Kantona Sarajevo u kojima nije riješeno pitanje izgradnje vodovodne i kanalizacione infrastrukture.

Mjere za poboljšanje čistoće i urednosti Kantona Sarajevo

Imperativ glavnog grada, a samim tim i Kantona Sarajevo u kome su smještene sve najvažnije domaće i strane državne institucije, jeste da mora biti čist i uredan te će se, s tim u vezi, putem kantonalnih javnih komunalnih preduzeća raditi na:

- Daljnjem uređenju i modernizaciji gradske deponije novim tehnologijama;
- Prikupljanu i odvozu otpada uz najviši stepen reciklaže istog;
- Upotrebi svih raspoloživih sredstava uz primjenu efikasnijih mjera i sankcija za krivce koji stvaraju divlje deponije;
- Obnovi tehničkih sredstava za održavanje čistoće na ulicama i trgovima;
- Poboljšanju održavanja javnih zelenih površina i revitaliziranju urbanog zelenila;
- Povećanju stepena efikasnosti humanog rješavanje zbrinjavanja pasa lualica.

Kada je u pitanju javna rasvjeta na području Kantona Sarajevo, a koja podrazumijeva zajedničku komunalnu potrošnju, neophodno je povećati stepen održavanja postojeće javne rasvjete sa tendencijom da se, kako u postojećoj javnoj rasvjeti tako i prilikom izgradnje nove, vrši ugradnja savremenijih rasvjetnih tijela. To će rezultirati boljom osvijetljenošću, rasvjeta će imati duži rok trajanja i manju potrošnju električne energije, čime će se maksimalno osavremeniti sistem javne rasvjete, kao dijela komunalne infrastrukture te smanjiti troškove funkcionisanja ove komunalne djelatnosti.

U prvoj godini mandata ove Vlade neophodno je obezbijediti sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo za otkup zemljišta radi proširenje grobalja koja su u nadležnosti KJKP „Pokop“ d.o.o. Sarajevo, prvenstveno gradskog groblja „Vlakovo“, obzirom da se kapaciteti grobnih mjesta rapidno smanjuju. U ovom smislu potrebno je obezbijediti sredstva za održavanje i uređenje otkupljenih parcela i njihovo stavljanje u funkciju ukopa i sahranjivanja umrlih osoba.

Uvođenje komunalne naknade kao prihod namijenjen za obavljanje zajedničke komunalne potrošnje

Obzirom da finansiranje zajedničke komunalne potrošnje treba da se vrši iz komunalne naknade, čija naplata je prestala početkom rata i nikada nije reaktivirana i ponovno uvedena, iako je predviđena Zakonom o komunalnim djelatnostima, potrebno je uspostaviti sistem naplate komunalne naknade. Kao preduslov tome, potrebno je izvršiti izmjenu Zakona o komunalnim djelatnostima u dijelu koji se odnosi na komunalnu naknadu, čime bi se u praksi omogućila puna primjena novih odredbi Zakona. Ovim bi se obezbijedio prihod za finansiranje zajedničke komunalne potrošnje.

U oblastima komunalne djelatnosti, komunalne privrede i infrastrukture, a shodno Zakonu o komunalnim djelatnostima, Vlada KS će donijeti podzakonske akte, tačnije uredbe kojim će regulisati obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti, što će uključivati i kontrolu preduzeća u dijelu izvršavanja povjerenih poslova od javnog interesa. Ovim će se postići veća efikasnost i stepen obavljanja pomenute djelatnosti te unaprijediti zadovoljstvo građana Kantona Sarajevo.

Finansijska revizija učinka u svim preduzećima te kontrola poslovanja preduzeća od strane nadležnih institucija, izrada zakon o finansijskoj konsolidaciji komunalnih javnih preduzeća, te njihovo korporativno restrukturiranje naši su ciljevi koje želimo pokrenuti putem ovog resora. Podjećamo da ovi ciljevi proističu i iz potpisane Platforme o saradnji političkih partnera koji formiraju i čine vlast na svim nivoima u našoj zemlji.

Od strane neovisnog subjekta utvrdit ćemo i uspostaviti kontrolu tarifnih politika, ekonomske cijene usluga uz subvencije svim socijalnim kategorijama.

Cilj nam je i objediniti poslove fakturisanja i naplate komunalnih usluga putem jedinstvenih centara za kupce.

MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA

Strategija budućeg rada Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, u ovom trenutku je ustvari vizija budućeg rada, a sačinjena je na osnovu uvida u Izvještaj o radu Ministarstva stambene politike i dijela Izvještaja Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša za 2014. godinu te programe rada ovih ministarstava za 2015. godinu, kao i dijela dokumenata o finansijskom stanju i planu, od kojih je najznačajniji Dokument okvirnog

budžeta 2014-2017. godina, Program javnih investicija 2014-2017. godina, te Izvještaj o izvršenoj prethodnoj reviziji sa zaključcima Vlade. Pored navedenih dokumenata, u projekciju budućeg rada su uključena i lična viđenja i promišljanja o ovoj oblasti, stečena u prethodnom periodu.

Vlada iz proteklog mandatnog perioda je pokrenula čitav niz aktivnosti i projekata, kao i donijela niz odluka i zaključaka u vezi propisa iz svoje nadležnosti, što je stvorilo povoljnu situaciju za daljnji rad u ovom resoru. Ovakva situacija ukazuje da će očuvanje ovih trendova biti već značajan uspjeh u narednom periodu. Osnovni cilj u djelovanju ovog ministarstva treba da bude stvaranje uvjeta i povoljnijeg ambijenta za rješavanje zahtjeva i potreba građana Kantona Sarajevo u oblasti prostornog planiranja, stambene politike i zaštite okoliša.

Daljnje djelovanje i rad u Ministarstvu prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša se može odvijati u smislu zadržavanja kontinuiteta dostignutog te poticanja višeg nivoa razvoja u ovim oblastima, što se može pretpostaviti iz dosadašnjeg kretanja i poduzetih aktivnosti.

Kontinuitet predstavlja nastavak i rad na već pokrenutim projektima koji su ili će biti ocijenjeni kao visoko prioritetni i kvalitetni, kao i sve aktivnosti koje proizilaze po osnovu zakonskih obaveza i nadležnosti.

Prije svega u narednom periodu, pored obaveza koje podrazumjevaju donošenje svih akata u pogledu novoformiranog ministarstva i njihovog usklađivanja, pristupit će se analizi svih zakona iz nadležnosti ovog resora, i to Zakon o prostornom uređenju, zatim Zakonu o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanja zgradama, kao i ostalih zakonskih rješenja.

Pored ovoga, intenzivirat će se rad na donošenju razvojne prostorno-planske dokumentacije a što se odnosi na izradu Prostornog plana Kantona Sarajevo i Urbanističkog plana Sarajeva.

Podsticanje višeg stepena razvoja odnosi se na podršku novoj kolektivnoj stambenoj izgradnji u cilju stvaranja što povoljnijeg ambijenta za rješavanje stambenih potreba svih građana Kantona Sarajevo, kao i na realizaciju novih, predloženih i usvojenih projekata koji će nastati kao rezultat detaljne inventarizacije unutar samog ministarstva i sagledavanja zahtjeva i potreba građana.

Najznačajnija aktivnost u okviru zaštite okoliša odnosit će se na razvoj povećanja energetske efikasnosti koje podrazumjeva projekte od višestrukog značaja za Kanton Sarajevo.

Ova vizija ili strategija budućeg rada podliježe korekcijama u narednom periodu, po otpočinjanju aktivnosti i konačnoj ocjeni stanja i potreba, u skorije vrijeme. Također pitanja kadrovske i tehnološke opremljenosti, kao i eventualne nove ili izmijenjene organizacije i sistematizacije, bit će predmet razmatranja i predlaganja u narednom periodu a to, prije svega, zbog očekivanja promjena u smanjenju upravnog rješavanja i potreba za određenim segmentima ministarstva.

Potrebno je pristupiti izmjeni Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, kao i donošenju Zakona o premjeru i registraciji nekretnina te, po potrebi, izmjenama prostorno-

planskih dokumenata na nivou KS te umanjenju naknada i uvođenju pogodnosti pri plaćanju istih, poboljšati uvjete i stimulirati investitore za nova ulaganja i otvaranje novih radnih mjesta.

Neophodno je uspostaviti Fond za zaštitu okoliša i energetske efikasnost u cilju efikasnije i racionalnije realizacije projekata iz oblasti zaštite okoliša, uspostavljanja mehanizama i osiguranja sredstava za povećanje energetske efikasnosti te potpune osposobljenosti za izradu projekata i njihovo apliciranje na sredstva međunarodnih finansijskih fondova.

MINISTARSTVO PRIVREDE

Konkretne projekte i aktivnosti Vlada KS će definisati uporedo sa donošenjem budžeta za 2015. godinu te tokom četverogodišnjeg mandatnog perioda kroz dokument Razvoj Kantona Sarajevo 2015-2019. godina. Ministarstvo privrede KS će definisati svoje projekte i aktivnosti kroz komunikaciju i saradnju sa višim i nižim nivoima vlasti, ali i kroz saradnju različitih tijela uprave, institucija i preduzeća s javnim ovlastima državnog i lokalnog nivoa te svih drugih sudionika na lokalnom nivou iz privatnog sektora i sektora civilnog društva.

Posebna pažnja će se posvetiti uključivanju javnih preduzeća u planiranje projekata i aktivnosti vezanih za probleme koji se moraju hitno rješavati jer su vezana za rješavanje životnih problema građana KS. U ovaj proces će se također uključiti i socijalni partneri da iznesu svoje viđenje rješavanja problema i stepena hitnosti njihovog rješavanja. Prije svega će svi sudionici dobiti jasne pokazatelje iz prethodno provedene SWOT analize sa posebnim naglaskom na resurse.

Ključnu ulogu u provedbi strategije privrednog razvoja imat će kantonalna upravna tijela koja, u okviru svoga djelokruga rada, koordiniraju pripremu i provedbu aktivnosti saradjući sa svim ostalim akterima te koordinirajući njihov rad.

Privatni sektor treba biti najznačajniji pokretač razvoja i zapošljavanja. Cilj razvojne strategije je afirmisati dijalog, posebno s poslovnim asocijacijama te ukloniti prepreke i stvoriti što kvalitetnije okruženje za djelovanje privatnog sektora i afirmaciju poduzetničkih inicijativa kojima se ostvaruje razvoj privrede KS i novo zapošljavanje. Svjesni smo da je zdrav privatni sektor osnov svake moderne ekonomije i namjera nam je da stvorimo pretpostavke da privatni sektor učinimo privlačnijim za rad od javnog sektora.

Kanton i Grad Sarajevo skoro da nemaju primarnog sektora privrede, odnosno proizvodnje na čemu se hitno mora početi raditi putem Ministarstva privrede i saradnjom sa općinama i Federacijom BiH po vertikali vlasti.

Velika razvojna šansa Kantona Sarajeva leži u razvoju turizma i ugostiteljstva, gdje se moraju dodatno razviti hotelski i ugostiteljski kapaciteti, kako u gradu tako i na planinama. Pored toga, mora se bolje pripremiti turistička ponuda sa akcentom na bogatu historiju Sarajeva u kojoj bi bili obuhvaćeni osmanski, austrougarski, socijalistički periodi, kao i period odbrambeno-oslobodilačkog rata, što zajedno za zimskim i planinskim turizmom predstavlja najveću komparativnu prednost Sarajeva.

Mjere za jačanje konkurentnosti privrede i njenog razvoja na kojima će raditi Ministarstvo privrede KS su:

- Jačanje poslovne infrastrukture;
- Razvoj poduzetničkih klastera, inkubatora i tehnoloških parkova;
- Razvoj povoljnog finansijskog okruženja za mala i srednja preduzeća i zanatstvo;
- Podrška razvoju edukacije za poduzetnike;
- Jačanje tehnološke infrastrukture;
- Primjena i komercijalizacija znanja i tehnologije;
- Poticanje kreativnih industrija;
- Razvoj turizma;
- Razvoj poljoprivredno-prehrambene proizvodnje;
- Održivo gospodarenje kantonalnim šumama;
- Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, kogeneracije i ekološki prihvatljivih goriva;
- Povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnji energije, sektorima industrije i građevinarstva;
- Sigurnost i diversifikacija energetske snabdjevenosti KS;
- Uspostavljanje energetskog informacijskog sistema KS i komunikacijske strategije o energiji i klimi;
- Profiliranje, sadržajno i oblikovno unapređivanje i aktiviranje tržišta u KS;
- Razvoj partnerstva sa civilnim društvom i poslovnim asocijacijama;
- Razvoj sistema strateškog planiranja;
- Jačanje kapaciteta za korištenje sredstava EU i drugih fondova;
- Promovisanje KS kao lokacije za ulaganje;
- Unapređivanje komunikacije i protoka informacija između institucija uprave KS i javnih preduzeća;
- Koordinacija zajedničkih razvojnih aktivnosti i programa KS sa drugim kantonima i višim nivoima vlasti.

Mjere za postizanje strateških ciljeva i intenziviranja privrednog razvoja će se bazirati na analizi i stavovima struke o tome kakvo je stanje razvoja pojedinog područja ili sektora privrede te kakvo značenje ono ima za razvoj KS. Ocjene trebaju da su promišljene i sagledane s aspekta budućeg razvoja KS, a ne samo kao prosto vrednovanje prošlosti. Svako područje ili sektor treba da iskaže ključne razvojne probleme i razvojne potrebe što će rezultirati u konkretnim projektima i aktivnostima.

U cilju pokretanja novih investicionih procesa i postizanja kvalitetnijeg nivoa usluga za građane potrebno je izmijeniti Zakon o koncesijama i Zakon o javno-privatnom partnerstvu u svrhu transparentnijeg procesa i sprečavanja zloupotreba u dijelovima koji uređuju samoinicijativnu ponudu, izradu studija, vođenje postupaka, utvrđivanje cijene javnog dobra, odlučivanje o dodjeli koncesije ili odabiru privatnog partnera.

Radi zaštite i razvoja domaće proizvodnje potrebno je analizirati i intenzivirati programe poticaja za domaće proizvođače kako bi njihovi proizvodi bili konkurentni na tržištu te predvoditi kontinuiranu promociju domaćih proizvoda i edukaciju o važnosti zaštite domaće proizvodnje.

Brzorastuća mala i srednja preduzeća (MSP) prepoznata su kao jedan od najboljih partnera za otvaranje novih radnih mjesta i jedan su od najznačajnijih potencijala za ekonomski rast. Naš zadatak će u budućnosti biti stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta za otvaranje i uspješno poslovanje ovakve vrste preduzeća, kako bismo što prije popravili statističke pokazatelje koje posjeduje Sarajevska razvojna agencija – SERDA, a koji precizno kažu da je u našoj zemlji registrovano svega šest MSP na 1.000 stanovnika i 15 firmi na 1.000 stanovnika, za razliku od EU gdje je registrovana 41 firma na 1.000 stanovnika. Ovakve pravce razvoja podržava i Evropska Unija preko svojih fondova koja je do sada za mala i srednja preduzeća u našoj zemlji izdvojila oko 20 miliona eura. Dio ovih sredstava usmjereno je MSP koja posluju na području općina Ilijaš, Vogošća i Novi Grad Sarajevo. Naša je namjera da ovim načinom organizovanja poslovnog ambijenta u KS unaprijedimo ekonomsku situaciju uopšte te posvetimo značajnu pažnju u budućnosti povećanju broja otvorenih malih i srednjih preduzeća.

TURIZAM

Oblast turizma u Bosni i Hercegovini generalno bilježi pozitivne trendove po svim glavnim pokazateljima rasta u posljednjih deset godina, ali još uvijek postoji značajan prostor za daljnje korištenje njegovog nepobitnog potencijala. Sa svojim prirodnim bogatstvima i potencijalom za turizam na otvorenom, bogatom baštinom i istorijom, dobrim geografskim položajem, međunarodno poznatim manifestacijama, sjajnom gastronomskom ponudom sa prihvatljivim cijenama i statusom još uvijek nepoznatog turističkog odredišta za glavna tržišta, cijela BiH a okviru nje posebno Kanton Sarajevo, ima sve predodređenosti za iznimno uspješan razvoj sektora turizma.

Prema podacima Svjetske turističke organizacije, BiH je definirana kao jedna od tri turističke destinacije u svijetu s ukupnim potencijalom rasta turističkog tržišta od 10,5 posto u periodu do 2020. godine. Međutim, ovako visoka stopa rasta također odražava izuzetno nisku baznu vrijednost sektora jer, trenutno, sektor turizma u BiH predstavlja samo 0,2 posto ukupnog evropskog turizma.

Potencijalna područja za razvoj oblasti turizma Bosne i Hercegovine su kulturno-historijski turizam, gradski (*city break*), seoski turizam, turizam na otvorenom, zimski sportovi i planinski turizam, te banjski i *wellness* (zdravstveni) turizam, kao i poslovni odnosno konferencijski turizam. Njena prirodna bogatstva planine, rijeke, blizina morske obale, jezera te raznolikosti predstavljaju snažnu osnovu za razvoj turizma na otvorenom u BiH. Geografski položaj zemlje koja je smještna u središtu Evrope, nudi potencijal za privlačenje velikog broja turista u krugu od tri sata letenja. Jedinstvena kulturno-historijska baština BiH, uključujući i vjerske znamenitosti, također, nude velike mogućnosti za razvoj kreativnog turizma.

BiH je prepoznata kao dobra destinacija po prihvatljivoj cijeni zbog relativno niske cijene usluga i dobre, ali ne i skupe ponude hrane i pića. Gostoljubivost je veoma važan faktor za stvaranje dobrog općeg dojma i ponovnih posjeta Bosni i Hercegovini, a u okviru nje i Kantonu Sarajevo te, u tom smislu, ankete pokazuju da su turisti vrlo zadovoljni ovim aspektom turističke usluge u našoj zemlji.

Izazovi:

- Dostupni statistički podaci za pokazatelje sektora turizma u BiH nisu potpuno pouzdani, odnosno da nisu u skladu s međunarodno definiranim standardima za ovaj

sektor, te stoga pružaju samo dio cjelokupne slike uspješnosti i ukupnog potencijala sektora;

- Nedostatak adekvatne analize sektora pomoću standardnih modela koji su razvijeni i primjenjuju se širom svijeta podrazumijevaju obavezno postojanje satelitskog računa turizma i analize ekonomskog učinka;
- Potreba za boljim regulatornim okvirom koji podrazumijeva proces od samoreguliranja sektora do svih ostalih propisa, uključujući sigurnosne smjernice i standarde;
- Rješavanje problema sive ekonomije na institucionalnom entitetskom i kantonalnom nivou u cilju ostvarivanja dodatnih prihoda od velikog broja turista koji dolaze u BiH;
- Povećanje jednostavnosti i smanjivanje troškova prijevoza prema bh. destinacijama, što se prvenstveno odnosi na zračni, ali i na cestovni i željeznički saobraćaj;
- Problem vezan za pokretanje odgovarajuće organizacije i regulisanje certificiranih vodiča;
- Problem organizacije javnog prijevoza i kvalitet usluga, poput vidljivosti prometnih mapa, reda vožnje, biletarnica, informacija o sistemu naplate karata, osoblja, itd.;
- Nedostatak adekvatnih parking mjesta u središtima gradova za posjetioce koji dolaze kako putničkim automobilima tako i autobusima, bilo da će njihovo zadržavanje trajati kratko ili dugo;
- Uspostava promocije i komunikacijskih modela, posebno u pogledu dobivanja informacija prije putovanja;
- Bolja koordinacija među organizatorima kulturnih događanja (pozorišta, galerije, festivali) i njihovih promotivnih tijela u cilju omogućavanja otvorene komunikacije o dostupnim programima prema široj publici, kako regionalno tako i na međunarodnom nivou;
- Koordinirana i ciljana provedba promocije historijske baštine na lokalitetima turističkih atrakcija;
- Nezadovoljavajuće informacije za posjetitelje i usluge na postojećim turističkim atrakcijama, odnosno muzejima, lokalitetima kulturne i arheološke baštine.

Prioriteti:

- Pokretanje procesa izrade Strategije razvoja turizma;
- Zakonsko i institucionalno jačanje turizma u BiH, FBiH i KS te usklađivanje sa evropskim standardima;
- Uspostavljanje povoljnijeg ambijenta za razvoj privatnog sektora u turizmu;
- Internacionalizacija turizma BiH te prevazilaženje parcijalnih djelovanja koji nivo organizovanja turizma spušta na lokalne okvire;
- Popravljanje imidža Bosne i Hercegovine na način reprezentativnog turističkog predstavljanja na međunarodnim turističkim tržištima.

Snage/slabosti:

Snage	Slabosti
visoko očuvani prirodni resursi	siva ekonomija
jedinstveno kulturno-historijsko i civilizacijsko naslijeđe	nizak nivo brige o zaštiti prirode
blizina znatnog dijela emitivnog tržišta	kvaliteta smještajnih kapaciteta
autohtonost života, običaja i ljudi (gostoprinstvo);	nedovoljna promocija
zdrava hrana, gastronomija	turistička infrastruktura kvalitetom u

	ozbiljnoj mjeri nije na razini očekivanja turista
tradicionalna prepoznatljivost	potencijal ponude doživljaja i aktivnosti nije primjereno valoriziran i usklađen s novim trendovima
prometna povezanost i položaj	neadekvatna turistička opremljenost raspoloživih resursa

Dokumenti:

- **Strategija razvoja turizma Federacije BiH 2008-2018. godina**
- **Strategija razvoja turizma u Gradu - Kantonu Sarajevo**

Najznačajniji problemi:

- Reducirani turistički proizvodi;
- Nezadovoljavajuća komunalna higijena, loša organizacija odvoza otpada, loš rad eko policije;
- Loša povezanost destinacija sa gradom;
- Nedovoljna gastro ponuda na destinacijama;
- Nedovoljna podrška institucija vlasti;
- Prijevoz, tj. mobilnost nije zadovoljavajuća;
- Zakonski nije uređena oblast razvoja turizma;
- Nedovoljna obučenost i stručnost aktera koji rade u turizmu;

Preduslovi daljeg razvoja turističkih resursa su:

- Edukacija aktera u turizmu - od turističkih vodiča, menadžera do lokalnog stanovništva; Upoređujući potrebe poslodavaca i trenutno stanje na tržištu evidentno je da sadašnji obrazovni sistem ne nudi kadar koji je spreman odgovoriti zahtjevima tržišta u ovoj oblasti.
- Rad na pozicioniranju na tržištu;
- Valorizacija kulturno-historijske baštine i kulturnih manifestacija;
- Valorizacija ruralnog i planinskog područja;
- Diverzifikacija područja i proizvoda;
- Kreiranje novih turističkih proizvoda i novog imidža;
- Stalno unapređenje integralnog kvaliteta ponude;
- Razvoj trgovine i infrastrukture;
- Unapređenje planinskog i seoskog turizma, sajamskog i kongresnog turizma, vjerskog i zdravstvenog turizma;
- Organizovanje vrhunskih sportskih manifestacija;
- Mogućnost cjelogodišnjeg poslovanja - produženje broja dana zadržavanja turista na ovom području;
- Podizanje kvalitete turističke ponude i usluga, obogaćivanje vanpansionske potrošnje i povećanje prihoda i prometa u turističkoj privredi te poboljšanje prostornog uređenja.

METALSKA INDUSTRIJA I DRVO

Zahvaljujući prirodnim bogatstvima Bosne i Hercegovine, posebno Sarajevske makroregije, u pogledu rudnih sirovina, laka industrija odnosno metaloprerađivački sektor tradicionalno predstavlja najsnažniji sektor u zemlji. Udio ovog sektora čini gotovo četvrtinu ukupnog BiH

izvoza. Postoje tehnički kapaciteti za kalupno lijevanje, precizno lijevanje, rezanje, štancanje, prešanje, oblikovanje, obradu i zavarivanje, a sve to čini osnovu proizvodnje različitih vrsta proizvoda od metala. Ovaj sektor ima potencijal za značajno povećanje prodaje, izvoza i zaposlenosti.

Postoje jasne naznake da je metalska industrija jedna od strateških grana, budući da su evidentni neiskorišteni potencijali čijim efiksnim upravljanjem će se povećati prodaja i izvoz. Izazovi koji su pred ovom granom industrije su veliki, a ogledaju se u pružanju odgovora na zahtjeve ino-tržišta za ovom vrstom proizvoda te u unapređenju tehnološke osnove proizvoda i uspostavi saradnje sa strateškim partnerima.

Obrazovano osoblje i vješti radnici su među najvažnijim faktorima razvoja i povećanja produktivnosti u metalnoj industriji i iz tog razloga preduzeća treba da investiraju u razvoj ljudskih resursa jer je to jedini način da budu prisutni i opstanu na međunarodnom tržištu, što je potvrđeno i trenutnim stanjem na tržištu radne snage koje pokazuje manjak kvalifikovanih radnika koji su potrebni preduzećima. U pitanju su CNC operatori, CAD/CAM programeri, zavarivači, bravari i drugi slični profili kvalifikovane radne snage.

Problemi sektora metalske industrije:

- Nedovoljan broj stručnih kadrova;
- Broj kvalifikovane radne snage u metalnoj industriji kontinuirano opada;
- Zastarjela tehnologija;
- Nepostojanje klastera kao veoma važnog stuba razvoja metalnog sektora.

Potencijali i potrebe:

- Ovaj sektor ima veliki potencijal za značajno povećanje prodaje i zaposlenosti;
- Postojanje tradicije u proizvodnji;
- Upoznavanje sa procedurama i zahtjevima za izvoz na EU tržište;
- Usklađivanje poslovanja preduzeća sa formalnim zahtjevima za izvoz;
- Usklađivanje obrazovnog sistema sa potrebama tržišta;
- Veliki potencijal za izvoz;
- Postojanje velikog potencijala za zapošljavanje novih radnika;
- Specijalistički treninzi i specifična zanimanja (zavarivači, CNC operatori, CNC programeri, tehničari i sl.).

Metalska industrija na području Kantona Sarajevo za 2014. godinu

Ukupan broj firmi u prerađivačkoj industriji Kantona Sarajevo 2013. godini bio je 974.

Metalska industrija	IZVOZ
Željezo i čelik	10.224.235
Obojeni metali	492.923
Proizvodi od metala i ostali	44.218.419
Pogonski strojevi i uređaji	1.136.710
Specijalne mašine za pojedine industrije	12.087.755
Strojevi za obradu metala	1.427.190
Industrijski strojevi za opću upotrebu	26.056.070

UKUPNO:	95.643.302
---------	------------

Metalska industrija	UVOZ
Željezo i čelik	63.501.600
Obojeni metali	26.050.101
Proizvodi od metala i ostali	112.510.454
Pogonski strojevi i uređaji	18.482.170
Specijalne mašine za pojedine industrije	43.848.621
Strojevi za obradu metala	15.363.185
Industrijski strojevi za opću uporabu	91.270.519
UKUPNO:	371.026.650

Rast industrijske proizvodnje u oblasti proizvodnje gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme, u odnosu na 2013. godinu iznosi 6,7 posto.

Drvena industrija na području Kantona Sarajevo za 2014. godinu

DRVNA INDUSTRIJA	IZVOZ
Drvo kao sirovina	38.793.976
Gotovi proizvodi od drveta	5.142.270
UKUPNO:	43.936.246

DRVNA INDUSTRIJA	UVOZ
Drvo kao sirovina	7.574.604
Gotovi proizvodi od drveta	28.660.583
UKUPNO:	36.235.187

Rast industrijske proizvodnje u oblasti prerade drveta, osim namještaja, u odnosu na 2013. godinu iznosi 39,40 posto.

Problemi drvnog sektora:

- Postoji određeni broj neprivatizovanih firmi koje posluju po zastarjelim tržišnim principima;
- Nedovoljno stručan kadar;
- Zastarjela tehnologija;
- Izvozi se uglavnom sirovina (drvo), dok se gotovi proizvodi slabo izvoze;
- Loš dizajn gotovih proizvoda;
- Nizak nivo kvaliteta finalnih proizvoda;
- Nepostojanje klastera kao veoma važnog stuba razvoja drvnog sektora.

Potencijali i potrebe:

- Postoje veliki potencijal i predispozicije za izvoz;
- Postoji veliki potencijal za zapošljavanje novih radnika;
- Kvalitetna sirovina, kao što je u svijetu poznata bosanska bukovina;
- Tradicija u proizvodnji;
- Relativno jeftina i vješta radna snaga koja osigurava konkurentsku prednost za industriju namještaja;
- Sticanje vještina u kreiranju finalnih proizvoda;
- Upoznavanje sa procedurama i zahtjevima za izvoz na EU tržište;
- Usklađivanje poslovanja preduzeća sa formalnim zahtjevima za izvoz;
- Usklađivanje obrazovnog sistema sa potrebama tržišta;
- Usvajanja vještina u oblasti dizajna putem kupovine tuđih dizajnerskih rješenja.

IT SEKTOR

Karakteristike IT sektora u BiH su:

- Ukupan broj zaposlenih u ovom sektoru je oko 20.000;
- Broj novootvorenih kompanija u proteklih pet godina je preko 150;
- Broj novootvorenih radnih mjesta u protekle tri godine je preko 1.500;
- Trenutno otvorenih radnih mjesta u IT sektoru je 147;
- U strukturi prihoda IT kompanija preko 90 posto otpada na izvoz;
- Zanimanja u IT sektoru najtraženija u svijetu, ali i kod nas su: software programer, dizajner web site-ova, i dr.;
- Jedini sektor koji pored turizma u BiH ima rast GDP u proteklom periodu: u 2011. godini - 5,1 posto, u 2012. godini - 0,8 posto i u 2013. godini - 4,1 posto;
- Jedini sektor gdje je potražnja za radnom snagom veća od trenutne ponude, a u okviru koje postoji ogroman potencijal za zapošljavanje sa relativno malim ulaganjima;
- Trend rasta IT sektora prisutan je u svim zemljama u okruženju;
- BiH nema relevantne zakone koji podržavaju IT sektor: E-signature, e-laws i dr.;

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA

Vlada Kantona Sarajevo zajedno sa Ministarstvom saobraćaja i Direkcijom za puteve Kantona Sarajevo treba donijeti odluku da se što prije započnu radovi na nastavku izgradnje južne longitudinalne, I transverzale kao i IX transverzale.

Ovakvim stanovom ćemo pokazati da Kanton Sarajevo treba da bude gradilište u oblasti saobraćajne infrastrukture kroz ove investicije, čime ćemo staviti u funkciju i već odobrene kredite za ove projekte te pronaći model novog zaduživanja Kantona Sarajevo po ovom osnovu, jer će ove investicije definitivno značiti napredak Kantona Sarajevo. Kako bi Ministarstvu saobraćaja i Direkciji za puteve Kantona Sarajevo omogućili da može navedeno realizovati neophodno im je dodatno institucionalno i kadrovsko jačanje.

Uspostavljanje Direkcije za javni prijevoz Kantona Sarajevo koja bi se u svom sastavu i po novoj organizaciji i ustroju javnog prijevoza na Kantonu Sarajevo konačno počela baviti

provođenjem sistemskih rješenja u Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću „GRAS“, kao i u taxi djelatnosti te u ostalim načinima prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo u cilju postizanja adekvatnije i bolje usluge i rješavanja nagomilanih problema u javnom prijevozu Kantona Sarajevo. Mišljenja smo da se može dosta toga postići kroz rad navedene Direkcije bez novog ulaganja te samim preustrojem i reorganizacijom postojećih preduzeća javnih i privatnih koji učestvuju u prijevozu putnika na Kantonu Sarajevo, ne umanjujući niti značaj niti kapacitete nijednog prijevoznika na Kantonu Sarajevo.

Formirati posebnu jedinicu za nadzor i upravljanje mirujućim saobraćajem na Kantonu Sarajevo koja bi se samofinansirala i doznlačavala odgovarajuća godišnja finansijska sredstva u budžet Kantona Sarajevo. Ciljevi su da svi plaćaju parking uslugu po prihvatljivoj cijeni, da se finansiraju sve službe koje opslužuju tu djelatnost te da se odredi i RENTA koju mora navedena jedinica prikupiti u budžet Kantona. Organizacijski ova jedinica za mirujući saobraćaj Kantona Sarajevo može biti i sastavni dio Direkcije za javni prijevoz Kantona Sarajevo, kao jedno o rješenja. Nema novih ulaganja, nema novih zapošljavanja, očekujemo priliv dodatnih finansijskih sredstava u Budžet, ako se organizuje kako treba. U ovu aktivnost ravnopravno bi se interesorno uključili **Ministarstvo za saobraćaj i Ministarstvo za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša KS.**

Uspostavljanje centra za upravljanje saobraćajem na području Grada Sarajeva ili Kantona Sarajevo koji bi vrlo brzo opravdao svoje postojanje i mogao bi se finansirati iz saobraćaja bez novih ulaganja i zahvata u budžetu, ako bi bio finansiran iz dijela cijene parkiranja i dijela iznosa saobraćajnih kazni i prekršaja. Za realizaciju ovog cilja zaduženi bi bili **Ministarstvo za saobraćaj i Ministarstvo za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša KS i Ministarstvo unutrašnjih poslova.**

Krenuti sa izgradnjom biciklističkih staza i razvojem biciklističkog saobraćaja na području Kantona Sarajevo koji bi imao funkciju javnog prijevoza, kroz posebno rezervisane i izgrađene staze. S tim u vezi, potrebno je uraditi neophodna projektovanja, a kroz izmjene regulacionih planova i prenošenje obaveza na pojedine općine Kantona Sarajevo uvrstiti ovaj segment kao prioritetan za razvoj javnog prijevoza i ekološko čistog prijevoza na Kantonu, promotivno i efektno. Odrediti finansiranje iz sredstava potpore javnom prijevozu Kantona Sarajevo i dijela planiranih infrastrukturnih saobraćajnih objekata, a bez dodatnih sredstava i zaduživanja. U realizaciji ovog cilja uključeni bi bili **Ministarstvo za saobraćaj i Ministarstvo za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša KS.**

Finansiranje saobraćajne infrastrukture

S obzirom da imamo zakone o koncesijama i o javno-privatnom partnerstvu donesene na državnom, na entitetskim, ali i na nivou Kantona Sarajevo, neophodno je istražiti sve moguće finansijske aspekte u dijelu saobraćajne infrastrukture u kontekstu ovih zakona jer ostavljaju mogućnosti zaključivanja koncesionih ugovora, kao jednog od načina za izgradnju saobraćajne infrastrukture.

Mišljenja smo da se moraju iznaći novi načini finansiranja planiranih projekata, pored kreditnih zaduženja od evropskih institucija EIB-a i EBRD-a. S tim u vezi, neophodno je

znatno više uključenosti Kantona i lokalnih zajednica u njihovu realizaciju kroz kandidiranje nekih projekta iz ove oblasti kod IPA i drugih EU fondova, kao i inventivnije korištenje fondova sa Bliskog istoka koji imaju prilično povoljne uslove kreditiranja.

Lokalna zajednica mora daleko snažnije krenuti u izgradnju infrastrukturnih objekata, posebno saobraćajne infrastrukture te ponuditi i inicijative o mogućim izvorima finansiranja. Potrebno je kontinuirano raditi na ostvarivanju propisane zakonske, ali i ostalih mogućnosti saradnje na osnovama javno-privatnog partnerstva sa svim potencijalnim privatnim finansijerima i ulagačima.

U skladu sa ovim neophodno je:

- Rekonstruisati i izgraditi savremenu cestovnu infrastrukturu u skladu sa srednjoročnim planovima;
- Smanjiti broj saobraćajnih nezgoda i negativni utjecaj na okoliš;
- Sanirati lokalne i prigradske puteve;
- Izgraditi gradski saobraćajni prsten;
- Omogućiti obavezno učestvovanje stručnjaka iz ove oblasti u poslovima projektovanja i izgradnje koridora V_C ;
- Sanirati trolejbuski saobraćaj prema Vogošći te učetvovati u izgradnji novih dionica;
- Graditi prioritetne cestovne transverzale – južnu longitudinalu i I transverzal;
- Graditi nove trolejbuske i autobuske stanice;
- Obezbjediti kontinuitet u snimanju saobraćaja (protoka) na primarnim i glavnim saobraćajnicama u cilju pravovremenog reagovanja;
- Osavremenjivati semafore i ostalu svjetlosnu signalizaciju u cilju prihvatljivijeg i lakšeg prepoznavanja saobraćajnih oznaka, radi sigurnijeg i bržeg odvijanja saobraćaja;
- Osigurati nastavak izrade dokumentacije i rekonstrukcije u gradnji žičare;
- Intezivnije projektovati i planirati izgradnju i rekonstrukciju postojećih krstastih raskrznica uz kružne tokove, shodno kriterijumima za izgradnju i projektovanje kružnih raskrznica na Kantonu Sarajevo i šire;
- Pokrenuti aktivnosti na izgradnji biciklističkog saobraćaja na području Kantona Sarajevo;
- Izvršiti reviziju i inspekciju sigurnosti cestovne mreže na Kantonu Sarajevo te adekvatno izvršiti ocjenu cesta.

Javni gradski i prigradski prijevoz putnika je jedna od ključnih funkcija od čije dobre organizacije zavise mnoge druge funkcije u Kantonu Sarajevo. Obzirom da je saobraćaj uvijek živa materija, čija organizacija zavisi od niza promjenjivih konstanti, u narednom periodu potrebno je obratiti pažnju i definisati sljedeće:

- Potencirati na stručnosti i osposobljenosti Ministarstva saobraćaj KS koje mora biti u stanju da sačini kvalitetne analize postojećeg stanja;
- Formirati Direkciju za javni gradski i prigradski saobraćaj u čijoj nadležnosti bi bila organizacija i upravljanje javnim prijevozom, kao i upravljanje saobraćajem uopšte;

- Vlasništvo na saobraćajnom infrastrukturom (šine, napojnu mrežu, podstanice) prenijeti na Direkciju za saobraćajnu infrastrukturu koja bi bila uspostavljena prerastanjem trenutne Direkcije za puteve u pomenutu direkciju;
- Primijeniti Direktive Evropske unije o javnom prijevozu imajući u vidu činjenicu da se stalno potencira ulazak BiH u EU;
- Osigurati dostupnost javnog gradskog prijevoza pod istim uslovima za sve građane Kantona Sarajevo, kroz donošenje odgovarajućih odluka o usklađivanju autobuskih linija od strane Ministarstva saobraćaja KS te odluka o načinu subvencioniranja troškova prijevoza;
- Direkcija za javni gradski i prigradski saobraćaj utvrdit će ekonomsko održivu cijenu javnog gradskog prijevoza, dok će se subvencije i dotacije rješavati kroz druge oblike davanja i učešća svih segmenata i organizacija društvene zajednice od lokalne zajednice do Kantona;
- Utvrditi racionalizaciju prijevoza i ekonomski opravdanih linija na bazi primjene jedinstvenog saobraćajnog sistema u Kantonu koja će rezultirati povećanjem nivoa kvaliteta prijevoza;
- Definisati potrebu Kantona za Direkcijom za javni prijevoz (tramvaj, trolejbus, autobus, minibus) sa kontrolisanom liberalizacijom i tržišno orjentisanim prijevozom (koncesije, ugovori i sl.) sve do zadovoljenja stvarnih potreba za prijevozom na Kantonu Sarajevo. Ovaj način definisanja tržišta usluga u ovoj oblasti u Kantonu sigurno će imati za rezultate smanjenje cijena prijevoza uz povećanje kvalitete usluge, što je vrlo bitno za građane, kao i smanjenje potreba za finansiranjem iz budžeta, što je također vrlo bitno sa aspekta razvoja Kantona Sarajevo i trošenja njegovog budžeta;
- Definisati subvencije u prijevozu sa aspekta javnog saobraćaja, kao što je utvrđivanje određenog broj vožnji na određenim relacijama te prijedloga posebnih vremenskih perioda korištenja subvencije i to van špica i sl.
- Korištenje subvencija staviti pod nadzor Ministarstava saobraćaja koje vrši subvencioniranje.

Ciljevi u oblasti javnog saobraćaja, odnosno javnog gradskog prijevoza putnika trebaju da se ogledaju u sljedećem:

- Ubrzavanje tramvajskog saobraćaja na postojećim linijama, posebno od Nedžarića do Skenderije, kroz davanje prioriteta tramvajskom saobraćaju;
- Izmjena položaja stajališta, davanje prioriteta tramvajima većeg kapaciteta, centralno upravljanje i kontrola saobraćaja i drugo;
- Uvođenje većeg broja tramvajskih i trolejbuskih linija u cilju rasterećenja centralne zone (Marijin Dvor - Baščaršija), te povećavanje učešća elektrovuče iz ekoloških i ekonomskih razloga;
- Postupna izmjena strukture voznog parka sa povećanjem udjela kapacitivnih vozila, modernizacijom vuče i upravljanja, snižavanjem potrošnje energije i smanjenje aerozagađenja i buke, snižavanje troškova održavanja, osiguranje prijevoza osoba sa invaliditetom i dr.;
- Modernizacija opreme i infrastrukture, posebno rješenja pruge, kontaktne mreže i elektrovučnih podstanica;
- Modernizacija poslovnog sistema, primjena sistema automatskog upravljanja, AOP-a i novog sistema naplate i dr.;

- Aktivno uključivanje niza firmi iz okruženja u procese modernizacije i racionalizacije, posebno održavanja voznog parka, kompletiranja i remontu vozila i infrastrukture te u izradu i regeneraciju i dr.;
- Rješavanje problema svih vidova saobraćaja javnog gradskog prijevoza trenutno u Kantonu, svođenje distorzije između saobraćajnih tokova koju treba prihvatiti, uključiti ubuduće i sve raspoložive kolovozne površine (postojeće i novoizgrađene) što sada predstavlja suštinu globalnih problema u saobraćaju Kantona Sarajevo;
- Razgraničenje funkcija javnog i individualnog saobraćaja, njihova prilagođenost i ekonomski definisana ravnoteža;
- Odgovarajuće razgraničenje funkcija i zadataka između javnog i individualnog prijevoza, gdje će u užem gradskom području javni prijevoz morati dobiti apsolutni prioritet, dok će se na perifernim područjima morati nadopunjavati tako što će javni prijevoz imati obavezu da pruži osnovnu ponudu prilagođavajući se pravcima najizrazitijih potreba;
- Zadovoljavanje prijevoznih potreba stanovništva na najvažnijim pravcima moguće je samo šinskim vidovima prijevoza, kao nosiocima sistema javnog prijevoza, uz ostale vidove prijevoza koji ga dopunjavaju (autobusi, trolejbusi, minibusi, žičare i naravno putnički automobili, pri čemu javni prijevoz mora funkcionisati kao integralna cjelina;
- Atraktivnost sistema javnog prijevoza mora se kontinuirano povećavati kako bi se doprinijelo manjoj upotrebi individualnih putničkih automobila, dok se razlike u kvalitetu prijevoza, koja je trenutno na strani individualnog prijevoza, treba umanjivati primjenom adekvatnih mjera na korištenje i kretanje putničkih automobila;
- Perspektivni razvoj javnog gradskog prijevoza neophodno je “tražiti” u postavljanju i razvoju lako-šinskih sistema sa većinom izdvojenom trasom i koji treba da bude konačan rezultat sadašnjih i budućih nastojanja u postupnom unapređenju javnog gradskog prijevoza putnika;
- Obezbjediti adekvatnu finansijsku pomoć javnom gradskom prijevozu, kao i uvesti nadzor racionalnosti utroška sredstava, što je preduslov za unapređenje sistema javnog prijevoza. Prema ovome, troškove javnog gradskog prijevoza moraju ravnopravno snositi korisnici, lokalna zajednica, Grad i Kanton, posebno finansiranje investicija, a u tu svrhu nužno je u budućnosti obezbijediti javne fondove.

Plansko djelovanje koncepta sistema javnog gradskog prijevoza putnika Kantona Sarajevo treba da se osloni na osnovne karakteristike koje su sljedeće:

- Masovan prijevoz putnika duž osnovne gradske saobraćajne - “kičme” Bašaršija-Ilidža sa naglašenim maksimalnim opterećenjem na dijelu naselje Nedžarići - ulica Radićeva, posebno u “špici” te na pravcima od Hadžića i Ilijaša do centralnih dijelova grada;
- Povezivanje centralnog sa padinskim dijelovima grada i prigradskim područjima kapacitivnim i pouzdanim javnim prijevozom;
- “Napajanje” sistema masovnog i brzog prijevoza putnika sekundarnim elastičnim sistemom (autobusi i minibusi sa EUR-o motorom, prirodnim gasom ili čistim alternativnim pogonom);
- Primjena elektro-vuče u masovnom i prijevozu u užem gradskom području zbog izduvnih gasova i ekonomičnosti;
- Tretiranje javnog prijevoza putnika kao fleksibilne uslužne industrije orjentisane prema korisnicima usluga sa ciljem da bude efikasan, efektivan i finansijski održiv, uvažavajući socijalne i ekonomske razloge;

Novi koncept sistema javno gradskog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevu treba da se bazira na postupnoj transformaciji postojećih vidova prijevoza u integralni sistem na nivou Kantona Sarajevo kroz sljedeće aktivnosti:

- Transformacija tramvajskog u lakošinski sistem prijevoza;
- Izgradnja tramvajskih pruga Nedžarići – Dobrinja i Ilidža-Hrasnica;
- Uvođenje tramvaj – voz sistema za povezivanje prigradskih naselja sa užim gradskim područjem koja podrazumijeva izgradnju dionica za vezu tramvajske i željezničke pruge;
- Davanje maksimalnog prioriteta vozilima javnog gradskog prijevoza putnika;
- Izgradnja novih trolejbuskih dionica;
- Uvođenje sistema “Parkiraj i vozi” (Park and Ride - P&R).

ZAKONSKA REGULATIVA:

Oblast cestovnog saobraćaja:

- Pripremiti zakonsku regulativu za mogućnosti finansiranja infrastrukturnih projekata na bazi „Public private project“;
- Donijeti zakonsku regulativu za formiranje i rad Direkcije za javni gradski i prigradski saobraćaj;
- Dovođenje projekta informatizacije poslova za registraciju vozila i izgraditi centralni registar vozila u okvirima nove zakonske regulative;
- Uvesti nadziranu i kontrolisanu liberalizaciju u pružanju usluga javnog prijevoza putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju i to definisati novom zakonskom regulativom;
- Riješiti pitanje upravljanja javnim gradskim prijevozom u Sarajevu kroz istražene modele upravljivosti i prihvatljivosti sa ekonomsko opravdanim elementima u okvirima nove zakonske legislative;
- Donijeti odluku o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo;
- Donijeti odluku o prijevozu zaprežnim vozilima, motociklima sa prikolicom i ostalim vozilima na motorni pogon;
- Donijeti odluku o uređenju saobraćaja u mirovanju na području Kantona Sarajevo;
- Donijeti odluka o javnom linijskom prijevozu u Kantonu Sarajevo;
- Uraditi doradu Zakona o cestama koji će obezbijediti razvoj biciklizma, odnosno biciklističke infrastrukture na području Kantona Sarajevo;
- Donijeti zakon o uređenju saobraćaja u mirovanju u KS koji bi, između ostalog, uredio ovu oblast na KS, definisao jasnu raspodjelu sredstava koja se prikupljaju od naplate za parkiranja, jasno definisao zone parkiranja i cijene parkiranja te naložio i insistirao na obezbjeđenju određenog broja parking mjesta za sve investitore koji žele da grade u KS.

Nastaviti sa planskom realizacijom primarnih projekata iz oblasti izgradnje saobraćajne infrastrukture, u skladu sa dinamikom rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i osiguranja finansijskih sredstava, i to za:

- Južnu longitudinalu do IV transverzale;
- Sjevernu longitudinalnu od III transverzale;
- „A“ transverzalnu na dionici Aerodrom-Mojmilo;

- IX transverzalu od ulice Džemala Bijedića do ulice Smaje Šikala;
- Revitalizaciju trolejbuske linije do Vogošće.

MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

U ovom ministarstvu prioritetni pravac djelovanja bit će da se zakonski definira da prednost pri zapošljavanju imaju članovi porodica u kojima niko nije zaposlen. Ova mjera nužno će biti praćena potrebnim izmjenama i dopunama postojećih ili usvajanjem novog zakona uz obavezno definiranje i provedbu aktivnosti i mjera usmjerenih ka suzbijanju sive ekonomije i neprijavljenog nereguliranog neformalnog rada. U ovoj oblasti poseban akcenat će se staviti na pronalazak novih mjera i načina za novo upošljavanje u KS, ali i na izradu analiza postojećih baza podataka nezaposlenih osoba te njihovo stalno ažuriranje, radi adekvatnog regulisanje prava i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Intenzivirat ćemo sve oblike saradnje sa institucijama zapošljavanja, poslodavcima i njihovim asocijacijama te unaprijediti pružanje stručne pomoći privrednim društvima, ustanovama i poslodavcima iz oblasti radnih odnosa. Podsticati ih na preuzimanje aktivnije uloge te stimulisati njihovo učešće u projektima zapošljavanja, osposobljavanja, prekvalifikacije, dokvalifikacije.

Dalje je potrebno ujednačiti prava na novčanu naknadu svim majkama porodiljama te, u skladu sa nadležnostima Kantona Sarajevo, obavezati sve poslodavce na isplatu razlike do visine osnovne plaće zaposlenih majki.

Detaljno razmotriti postojeća i propisati nova rješenja kada je u pitanju pravo na dječiji dodatak, visinu dodatka, posebno za dvoje i više djece u jednoj porodici.

Dodatno unaprijediti brigu o socijalno ugroženim kategorijama stanovništva gdje, nažalost, pripadaju djeca bez oba roditelja odnosno bez roditeljskog staranja, djeca ometena u fizičkom i psihičkom razvoju, vaspitno zanemarena i zapuštena djeca i omladina, djeca ometena porodičnim prilikama, stari i nemoćni, osobe bez porodičnog staranja, osobe sa invaliditetom, materijalno neobezbjeđene i za rad nesposobne osobe, osobe sa društveno neprihvatljivim ponašanjem i druge osobe u stanju socijalne potrebe.

Intenzivirati saradnju sa udruženjima koja vode brigu o osobama sa invaliditetom i saradnju sa vladinim i nevladinim sektorom čija je djelatnost vezana za rad sa osobama sa invaliditetom.

Uspostaviti sveobuhvatnu, jedinstvenu evidenciju korisnika budžetskih naknada u sistemu socijalne pomoći kroz razvoj integrisanog informacionog sistema koji će uvezati sve ustanove socijalne zaštite. Precizno definirati uvjete za ostvarivanje naknade-stalne novčane pomoći u cilju sprečavanja zloupotreba te povećati naknade za najugroženije građane.

Nastaviti sa aktivnostima na pružanju pomoći u zaštiti i ostvarivanju prava raseljenih lica i povratnika, kao i sa obezbjeđenjem smještaja raseljenim licima do stvaranja stambenih uslova za njihov povratak u prijeratni dom.

Nastaviti pozitivan trend kontrole javnih nabavki i racionalnog trošenja novca za socijalna davanja!

Preko Službe za zapošljavanje, a u saradnji sa ministarstvima obrazovanja nauke i mladih i privrede KS raditi na usklađivanju potreba tržišta rada sa upisnim politikama u srednjim školama i Univerzitetu u Sarajevu.

MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA

U okviru Ministarstva za boračka pitanja neophodno je sačiniti jedinstveni registar učesnika odbrambeno-oslobodilačkog rata te kontinuirano obazbjeđivati stabilnije izvore finansiranja svih prava boračke populacije. Podržat ćemo projekte samozapošljavanja boračke populacije finansiranjem razvoja malih preduzeća i poljoprivrednih zadruga, te intenzivirati podršku zapošljavanju članova boračke populacije i njihovih porodica u svim oblastima društva.

Nastaviti brigu o izgradnji, uređenju i održavanju spomen-obilježja i mezarja šehida i poginulih boraca BiH, o mjestima stradanja nevinih žrtava rata, kao i o kolektivnoj memoriji stanovništva i vrijednostima našeg odbrambeno-oslobodilačkog rata.

Kontinuirano ćemo raditi na omogućavanju adekvatne zdravstvene zaštite porodica šehida i poginulih boraca, ratnih vojnih invalida, demobilisanih boraca, kao i članova njihovih porodica te na omogućavanju što boljih uvjeta za njihovu zdravstvenu rehabilitaciju i obezbjeđenje ortopedskih pomagala.

U skladu sa kriterijima dodjeljivat ćemo stipendije djeci šehida i poginulih boraca, ratnih vojnih invalida i demobilisanih boraca i jednokratne novčane pomoći za socijalne potrebe, kao i prehrambene i higijenske artikale te vršiti plaćanja troškova stanarine.

Transparentno će se raditi na dodjelama jednokratnih bespovratnih sredstava za rješavanje stambenih potreba u građevinskom materijalu, izvođenju građevinskih radova i pružanju građevinskih usluga te jednokratnih bespovratnih sredstava za rješavanje stambenih potreba putem udruživanja sredstava za stambenu izgradnju. Stambena pitanja boračkih kategorija rješavat ćemo na sveobuhvatan i ekonomski prihvatljiv način te iznaći mogućnosti uzimanja povoljnih kredita na period do 20 godina.

Sve kapacitete ovog ministarstva angažirat ćemo na naplati zaostalih dugovanja od ranije datih novčanih pozajmica uz obavezno slanje poziva i ostvarivanje neposrednih kontakata sa korisnicima kredita iz reda ove populacije, radi predlaganja reprograma u vraćanju uzetih sredstava, ili nekih drugih modaliteta za unapređenje naplate, čime bi na ovaj način bilo omogućeno vraćanje značajanog iznosa ovih namjenskih sredstava datih prethodnih godina.

Dodatno ćemo unaprijediti poslove vođenja informatičke baze podataka korisnika boračko-invalidske zaštite te ih redovno ažurirati novim podacima o ostvarenim pravima u jedinstvenoj bazi podataka.

Tokom našeg mandata, konstantno ćemo tražiti od drugih institucija primjenu prava boraca - branitelja i članova njihovih porodica, kao i prava šehidskih porodica proistekla iz Zakona o dopunskim pravima boraca – branitelja KS!

MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA

Pristupit ćemo izmjenama i dopunama Zakona o sportu na nivou Kantona Sarajevo, kao i donošenju neophodnih pravilnika i drugih podzakonskih akata. Ubrzat ćemo donošenje strategije o sportu te kreirati baze podataka nadarenih i perspektivnih sportašica i sportaša školskog uzrasta.

Uspostavit ćemo institucionalnu saradnju odgojno-obrazovnih ustanova Kantona Sarajevo sa sportskim organizacijama, entitetskim i državnim strukovnim savezima.

Nastavit ćemo davati punu podršku razvoju invalidnog sporta i osigurati prava osobama sa invaliditetom da sudjeluju u sportskom životu potpuno ravnopravno sa svim drugim osobama.

Preciznije i jasnije ćemo zakonski definirati kriterije za pomoć odnosno sufinansiranje i finansiranje sportskih organizacija te uspostaviti mehanizme kontrole trošenja sredstava dodijeljenih iz budžeta.

Cilj nam je urediti oblast upravljanja sportskim objektima i sportskim manifestacijama, kroz posebne zakonske propise.

Također i uspostaviti sistem javno-privatnog partnerstva, kao bitnog elementa, koji bi omogućio pojedinim sportovima odnosno klubovima efikasnije finansiranje a što bi stvorilo prostor za njihov veći i brži razvoj.

Plan nam je i razvijati masovni sport u osnovnim i srednjim školama, kao i na univerzitetima. Zatim, rekreaciju pretvoriti u masovnu pojavu koju ćemo podsticati kroz sistemsko i organizovano bavljenje sportom. Isto tako i povećati broj nastavnih sati tjelesnog odgoja za djecu na najmanje tri časa sedmično.

Inicirat ćemo uvođenje jedinstvenog registra davanja novčanih sredstava na nivou cijele Bosne i Hercegovine sa tačnom evidencijom o dodijeljenim budžetskim sredstvima svim sportskim organizacijama i pojedincima.

Provesti reformu organizacije i rada javnih institucija iz oblasti kulture u cilju njihove racionalizacije i bolje funkcionalnosti. Institucionalno ćemo osnažiti saradnju između ustanova kulture i odgojno-obrazovnih ustanova u KS te osigurati minimalne cijene ulaznica za muzeje, pozorišta, galerije i drugo za školsku djecu i omladinu.

Nastaviti sa aktivnostima na očuvanju, zaštiti i rekonstrukciji kulturno-historijskih objekata u Kantonu Sarajevo te podstaći edukaciju kadrova za kvalitetnije marketinške aktivnosti. Također i uspostaviti jedinstvenu bazu podataka o uposlenim i bolju koordinaciju između ustanova.

Imat ćemo aktivan odnos prema kulturi i sportu, jer samo tako možemo doprinijeti savjesnom oblikovanju života svakog pojedinca, kao i njegovoj socijalnoj integraciji u društvenu sredinu.

Svjesni smo da su sloboda umjetničkog izražavanja, poticanje na fizičke aktivnosti, podrška kreativnosti, intuiciji i mašti ključni faktori koji utiču na oblikovanje naše budućnosti kao i boljeg kvaliteta života svih naših građana.

Kanton Sarajevo prepoznatljiv je po mnogim poznatim slobodnim umjetnicima, glumcima, književnicima i sportistima. U njemu egzistiraju etablirani gradski muzeji, galerije, pozorišta i kina, sportske dvorane i raznovrsni sportski tereni, značajne kulturne i sportske manifestacije, međunarodno poznati i priznati festivali, kao što je Sarajevo Film Festival, koji će uvijek imati našu podršku u svom organizovanju i održavanju, jer su oni najbolji reprezentanti i ambasadori našeg kantona, ali i države Bosne i Hercegovine.

Zato sa zadovoljstvom možemo konstatovati da je raznovrstan i širom svijeta prepoznat naš kulturno-sportski život dodijelio Kantonu Sarajevo epitet vitalnog kulturnog i sportskog centra.

Svjesni smo da su kultura i sport inovativne i produktivne snage od kojih u mnogome zavisi dalji razvoj Kantona, kao i da isto tako očuvanje kulturnog naslijeđa i historijskih vrijednosti predstavlja osnov na kojem se gradi i čuva imidž Kantona, kao jednog od najvećih kulturnih i sportskih centra regije Jugoistočne Evrope.

Ministarstvo kulture i sporta će zajedno sa kompletnom Vladom KS, u cilju cjelokupnog razvoja i unaprijeđenja kulture i sporta u Kantonu, nastaviti podržavati jednakost prava na razvoj kulturnih i sportskih aktivnosti, slobodu umjetnosti i podršku kulturnom i sportskom životu Kantona, te se aktivno uključiti i na polju obrazovanja mlađih generacija s ciljem njihove participacije u kulturi i sportu.

Nastavit ćemo raditi na ispunjenju vizije Ministarstva koja podrazumijeva stvaranje kulturnog i sportskog ambijenta Kantona Sarajevo koji će svojim resursima i aktivnostima nuditi jedinstven ambijent kreiran prema potrebama socio-ekonomskog razvoja regije.

Jedinstveno ćemo učestvovati u realizaciji misije ovog ministarstva u kojoj će se davati odgovorna i svjesna podrška razvoju sportskih i kulturnih sadržaja i djelatnosti, aktivno ćemo podržavati međunarodnu saradnju, s ciljem razmjene iskustava i znanja na ovim poljima te kontinuirano promovisati kulturu i sport Kantona Sarajevo i BiH, s principom poštivanja prava na jednakost kreativnog razvoja institucija i pojedinaca.

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Poznato je da se Kanton Sarajevo proteže se na površini od 1.276,9 km² i broji oko 420.000 stanovnika. S istočne i jugoistočne strane Kanton graniči s Republikom Srpskom, s južne i jugozapadne sa Hercegovačko-neretvanskim kantonom, sa zapadne sa Srednjobosanskim i sa sjeverne strane graniči sa Zeničko-dobojskim kantonom. Na ovom prostoru svoje aktivnosti na zaštiti javnog reda i mira te stvaranju sigurnog ambijenta življenja provode uposlenici Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo koji ima svoje sjedište i pet policijskih uprava: Prva PU (PS Centar i PS Stari grad), Druga PU (PS Novo Sarajevo) - Odjel za izdavanje putnih isprava, Treća PU (PS Novi grad), Četvrta PU (PS Ilidža, PS Hadžići i PO Trnovo) te Peta PU (PS Ilijaš, PS Vogošća). S obzirom na kompleksnost aktivnosti koje ste svakodnevno poduzimaju aktivno će raditi na unapređivanju saradnje sa policijskim snagama susjednih kantona i entiteta Republika Srpska, ali i sa svim policijskim tijelima viših nivoa vlasti.

Intenzivirat ćemo rad na funkcionalnom i profesionalnom jačanju policijskih struktura u skladu sa visokim standardima i to kroz primjenu modela 3K - komunikacija, koordinacija i kooperacija, kroz bolje opremanje, obuku i kadrovsko jačanje policijskih snaga uz donošenje propisa o standardizaciji određenih poslova.

U fokus koordiniranog policijskog djelovanja stavit ćemo krivična djela privrednog kriminala, zloupotrebe opojnih droga i krađe motornih vozila. Zbog toga ćemo intenzivirati aktivnosti na popularisanju kampanje „Izaberi život a ne drogu“ ili, ukoliko to finansijske mogućnosti budu dozvoljavale, izraditi potpuno nove promotivne spotove sa istim ili sličnim sadržajima.

Poduzet ćemo sve mjere za uspostavu znatno boljeg stanja u oblasti javnog reda i mira, posebno kroz pojačano prisustvo i saradnju policije sa stanovnicima lokalne zajednice, kao i nastavak uspostavljanja sistema video nadzora na ključnim lokalitetima. S tim u vezi, nastavit ćemo provoditi program kampanje „Rad policije u zajednici/Borba protiv nasilja u porodici“ koji je započet u saradnji sa Međunarodnim programom pomoći u kriminalističkoj obuci – ICITAP, jer je nasilje u porodici jedan od problema današnjice koji ima destruktivne efekte na društvo u globalnom smislu.

Pojačat ćemo mjere sigurnosti u saobraćaju sa ciljem znatnog smanjenja broja smrtnih i slučajeva teških povreda svih učesnika u saobraćaju. Zato ćemo poduzeti sve aktivnosti na provođenju i adekvatnoj primjeni Zakona o sigurnosti saobraćaja u Kantonu Sarajevo, posebno reaktuelizirati ili izraditi nove i javnosti dopadljive spotove čijim će se emitovanjem uticati i podići na viši nivo svijest svih učesnika u saobraćaju.

Zbog aktuelnog stanja u našem društvu, posebno pažnju posvetit ćemo aktivnijoj promociji kampanje „Prijavi korupciju“, što je moguće učiniti on-line preko službene web stranice MUP-a KS, ali i dežurnog telefonskog broja 122, putem telefona najbliže policijske stanice ili najbližem policijskom službeniku. Izuzetna je važnost ovog metoda prijave korupcije kako bi se i na ovaj način pokušalo uticati na smanjenje i sprečavanje korupcije koja iznutra uništava naše društvo, ali i državu.

Iz istog razloga, ali i zbog drugih oblika kriminala neophodno je u saradnji sa policijskim organima na nivou države BiH dodatno intenzivirati ponovno predstavljanje javnosti posebnog načina za anonimnu prijavu informacija o počinjenim ili planiranim krivičnim djelima u Bosni i Hercegovini, putem „Krimolovaca“. „Krimolovci“ su ustvari telefonska linija **080 020 505** koja pomaže u rješavanju krivičnih djela – od trgovine drogom, krađama vozila, nelegalnog posjedovanja oružja, trgovinom ljudima, krijumčarenjem do ubistava i ratnih zločina. Svaka osoba koja ima informacije u vezi s planiranim ili počinjenim krivičnim djelima može nazvati ovaj broj besplatno i pomoći policiji da se nađe na pravom putu kako bi spriječila ili riješila ovakve slučajeve.

Reaktivirati i druge vrste kampanja kojim bi se zaštitilo od cyber kriminala te uticalo na smanjenje maloljetničke delikvencije. Aktuelizirati provođenje i implementaciju ranije donesenog Akcionog plana za prevenciju maloljetničkog prestupništva i rad sa maloljetnicima u sukobu sa zakonom 2014- 2016. godine.

MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE

Zadaci u pravosuđu

Ministarstvo pravde i uprave ima zadatak da osigura uvjete za kvalitetno funkcionisanje i izgradnju pravosudnih institucija Kantona Sarajevo i očuvanje njihovih temeljnih vrijednosti. Činit će sve na preduzimanje aktivnosti da pravosudne institucije budu dostupne svima i da, na principima vladavine prava, obavljaju svoju funkciju, te da budu potpuno osposobljene za djelovanje unutar Evropske unije.

Zadaci u upravi

Ovo ministarstvo činit će sve na unapređenju sistema javne uprave radi osiguranja i zaštite javnog interesa, zakonitog djelovanja i pružanja usluga u ostvarivanju prava građana i privrednih subjekata. Jer naš zajednički cilj je izgradnja moderne i prema korisnicima usmjerene javne uprave.

Posjećamo da su Vijeće ministara BiH, entitetske vlade i Vlada Brčko distrikta usvojile su Strategiju reforme javne uprave 2006. godine i time prihvatile odgovornost za provođenje reforme javne uprave.

Usvajanjem Strategije, Vijeće ministara, entitetske vlade i Vlada Brčko distrikta prihvatile su obavezu i redovnog izvještavanja javnosti o napretku reforme te iskazali volju da je u skladu sa rezultatima dalje unapređuju.

Strategija navodi temeljne principe reforme javne uprave: otvorenost, učešće, odgovornost, efikasnost, efektivnost i koherentnost te precizira ciljeve reforme: učiniti javnu upravu organizovanom, troškovno efikasnijom i profesionalnom, obezbijediti da služi građanima, u skladu sa najboljom evropskom praksom. Strategija odražava kriterije pristupanja Evropskoj uniji, vrijednosti i principe evropskog administrativnog prostora i usklađena je sa Srednjoročnom razvojnom strategijom BiH i Strategijom evropskih integracija BiH.

Uređenje prava državnih službenika

Ministarstvo pravde i uprave će pronaći najbolja rješenja i prevazići neusklađenosti prava državnih službenika u organima Kantona Sarajevo iz Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH sa pravima iz preuzetog Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine i važećeg Zakona o plaćama državnih službenika i namještenika u Kantonu Sarajevo.

Izradit će pravne pretpostavke za uređenje visine plaća, naknada koje nemaju karakter plaća i drugih novčanih davanja državnim službenicima i namještenicima u skladu sa raspoloživim novčanim sredstvima i fiskalnom mogućnosti i sposobnosti Kantona Sarajevo.

Ustrojit će bolju i efikasniju administraciju kroz uspostavu sistema elektronskih usluga i donošenje zakona o državnoj službi na nivou KS, čije će odredbe preferirati stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, kao i obaveze i odgovornosti uposlenika u državnoj službi.

Vlada Kantona Sarajevo i Ministarstvo pravde i uprave uvest će moratorij na zapošljavanje u javnom sektoru tokom perioda stabilizacije u trajanju od 12 mjeseci.

I na kraju, svi mi budući članovi Vlade Kanton Sarajevo smo svjesni da nam je data velika privilegija, ali i još veća obaveza. Znamo da nam je ovo i velika šansa i nezamjenjiva prilika da pomognemo našim sugrađanima, svim stanovnicima Kantona Sarajevo, da njihove ali i naše živote učinimo boljim.